

Basic I/O, Data Types, Variables, Operators, Expressions, Statements

ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๖๒

เรื่องที่ต้องรู้

- Program structures
- print(...)
- Variables
- Data types:
  - int, float, bool, str, list
- Type conversions:
  - int(), float(), str()
- input()
- Arithmetic operations:
  - + - * / // % **
  - += -= *= /= ...
  - operator precedence
  - math module
  - built-in functions

โครงสร้างโปรแกรมและลักษณะการทำงาน

ทำงานทีละคำสั่ง
จากบนลงล่าง

บางคำสั่งก็เป็น
แบบเลือกทำ

บางคำสั่งก็
ทำงานเป็นวงวน

```
import matplotlib.pyplot as plt
import math
```

```
n = int(input()) # data points
```

```
if n < 10:
    n = 10
```

comment

```
x = []
```

```
y = []
```

```
for k in range(n):
    x.append(k*16*math.pi/n)
    y.append(0.1*k*math.sin(x[k]))
plt.plot(x, y)
plt.show()
```

ต้องเริ่มคำสั่งให้อยู่ในแนวเดียวกันกับคำสั่งอื่นในกลุ่ม

Basic Data Types: String and Number

- String

- ```
- "Hello"   'Hello'
- "Hello Python"   'Hello Python'
- "12345"   '12345'
- ""   ''
```

- Number

- integer
  - 1234, 0
- floating point
  - -1234.0, 1.5E-15       $\leftarrow 1.5 \times 10^{-15}$

## Operator: plus

- ข้อความ**บวก**กัน คือข้อความ**ต่อ**กัน
  - "Hello" + " " + "!" ได้ "Hello !"
  - "1" + "1" ได้ "11"
- จำนวน**บวก**กัน
  - 1 + 1 ได้ 2
  - 1 + 1.0 ได้ 2.0
- ข้อความบวกกับข้อความไม่ได้
  - "1" + 1 ← ผิด

# print( ... ) แสดงผลทางจอภาพ

```
print("Hello")  
print("Python")  
print("Hello" + " " + "Python")  
print("Hello", "Python")  
print("a", "b", "c", 1, 2, 3)  
print("1+1 =", (1+1))
```

program

```
Hello  
Python  
Hello Python  
Hello Python  
a b c 1 2 3  
1+1 = 2
```

output

ตัวแปร (Variables)

- ตัวแปรเป็นที่เก็บข้อมูล
  - ต้องมีชื่อกำกับ
  - เปลี่ยนค่าในที่เก็บได้


```
name = "Python"
```

นำค่า "Python" เก็บในตัวแปร name


```
lang = name
```

นำข้อมูลใน name เก็บในตัวแปร lang
ทำให้ lang กับ name เก็บค่าเหมือนกัน

```
a = 1          # a = 1
b = 2          # a = 1; b = 2
c = a          # a = 1; b = 2; c = 1
d = c + b      # a = 1; b = 2; c = 1; d = 3
d = d + 5      # a = 1; b = 2; c = 1; d = 8
```

หลายคนเขียน $1+2 = a$ ผิด !!!

ชื่อตัวแปร

- ประกอบด้วยตัวอักษร ตัวเลข หรือเครื่องหมายขีดเส้นใต้
- ตัวอักษรใหญ่กับเล็กไม่เหมือนกัน
- ห้ามขึ้นต้นชื่อด้วยตัวเลข
- ไม่ซ้ำกับคำสงวนของภาษา

```
first_name = "John"  
last_name = "Wick"
```

and	as	assert	break	class
continue	def	del	elif	else
except	exec	finally	for	from
global	if	import	in	is
lambda	nonlocal	not	or	pass
raise	return	try	while	with
yield	True	False	None	

Basic Data Types

- str ข้อความ
- int จำนวนเต็ม
- float จำนวนจริง (มีจุดทศนิยม)
- bool ค่าจริงกับเท็จเท่านั้น (True กับ False)
- list ชุดข้อมูล เก็บเรียงเป็นลำดับ

```
[0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55]
```

```
["SU", "MO", "TU", "WE", "TH", "FR", "SA"]
```

```
[6230012021, [2110101, 2301107]]
```

```
[ ]
```

ตัวอย่าง: Variables & Data Types

```
first_name = "Ranee"           # str
last_name  = "Campen"          # str
aka         = "Bella"           # str
age         = 29                 # int
height      = 1.65               # float
is_single   = True               # bool
birth_date  = [24, 12, 1989]     # list
tv_series   = ["Roy Marn", "Plerng Boon",
               "Bubphe Sanniwat", "Krong Kam"]
```

```
print("Name:", first_name, last_name)
print("Age:", age)
print("Aka:", aka, "or", aka[0:4:1])
d = birth_date[0]
m = birth_date[1]
y = birth_date[2]
print("Born:", str(d) + "/" + str(m) + "/" + str(y))
```

จะได้ศึกษาการจัดการข้อมูล
ประเภทต่าง ๆ ต่อไป

Type Conversions

- ข้อมูลส่วนใหญ่แปลงเป็น string ได้ด้วย str
- ข้อมูลบางอย่างก็อาจแปลงเป็น int กับ float ได้

```
s1 = "123"
s2 = " 456"
n = int(s1) + int(s2)          # 579
f = float(s1) + float(s2)     # 579.0
print(s1+s2, n, f)
print(s1+s2 + ", " + str(n) + ", " + str(f))
```

```
a = int(1)          # a = 1
b = int(1.9)         # b = 1
c = int(1.9 + 0.5)   # c = 2
d = float(1.1)       # d = 1.1
e = float(1)         # e = 1.0
f = str("string")    # f = "string"
```

input() รับสตริงจากแป้นพิมพ์

input() รอรับข้อมูลที่ป้อนทางคีย์บอร์ด
พอกด enter ข้อมูลนั้นจะกลายเป็นสตริง
นำมาเก็บในตัวแปร name

```
name = input()  
print(name + " is a very easy language.")  
print("We use " + name + " in our class.")  
print("Hello " + name + ".")
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วกดคำว่า **Python** ก็จะได้ผลเป็น

```
Python is a very easy language.  
We use Python in our class.  
Hello Python.
```

output

รับจำนวน คือ รับสตริงแล้วเปลี่ยนเป็นจำนวน

```
x = input()  
d = float(x)  
perimeter = d + d + d + d  
print("Perimeter of square =", perimeter)
```

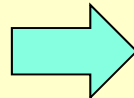
program

หลังจากสั่งทำงานแล้วกด **12** ก็จะได้ผลเป็น

```
Perimeter of square = 48.0
```

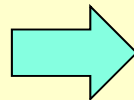
output

```
x = input()  
d = float(x)  
...
```



```
d = float(input())  
...  
รับจำนวนจริง
```

```
x = input()  
d = int(x)  
...
```



```
d = int(input())  
...  
รับจำนวนเต็ม
```

Basic Arithmetic Operations

+	บวก
-	ลบ
*	คูณ
/	หาร
//	หารปัดเศษ
%	เศษจากการหาร
**	ยกกำลัง
=	กาให้ค่า

a = 5 + 2 # 7
b = 5 - 2 # 3
c = 5 * 2 # 10
d = 5 ** 2 # 25
e = 5 / 2 # 2.5
f = 5 // 2 # 2
g = 5 % 2 # 1

a, b, c = c, a, b # a = 10
b = 7
c = 3

a, b = b, a # สลับค่า a กับ b

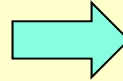
Tips

```
a = float(input())  
a = -a          # เปลี่ยนจำนวนลบเป็นบวก จำนวนบวกเป็นลบ  
b = int(a)      # ปัดเศษของ a ทิ้ง  
c = int(a + 0.5) # ปัดเศษของ a แบบมีขึ้นหรือลง  
d = a - int(a)  # ค่าหลังจุดทศนิยมของ a  
d = a % 1       # ค่าหลังจุดทศนิยมของ a  
e = b % 10      # เลขหลักหน่วยของ b  
f = b // 10 % 10 # เลขหลักสิบของ b  
g = b // 10**4 % 10 # เลขหลักหมื่นของ b  
  
h = input()     # h เก็บสตริง  
h = int(h)      # h เก็บจำนวนเต็ม (ใช้ตัวแปรซ้ำได้)
```

แบบฝึกหัด: รับเซลเซียส แสดงฟาเรนไฮต์

Input

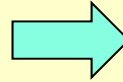
0

Output

32

100

312

```
celsius = float(input())
```


Augmented Assignments

a = 10

a = a + 5   # 15

a = a - 1   # 14

a = a * 2   # 28

a = a % 10   # 8

a = a ** 2   # 64

a = a // 10   # 6

a = 10

a += 5   # 15

a -= 1   # 14

a *= 2   # 28

a %= 10   # 8

a **= 2   # 64

a //= 10   # 6

math module

```
import math
```

```
degree = float(input())
```

```
radian = degree * 3.14159 / 180
```

```
radian = degree * math.pi / 180
```

```
radian = math.radians(degree)
```

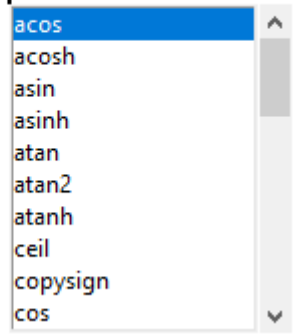
```
s = math.sin(radian)
```

```
c = math.cos(radian)
```

```
g = math.log( 1E100, 10 )      # g = 100.0
```

มีฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์
มากมายให้ใช้ใน math
module

```
import math
a = math.|
```


Built-in Functions

```
a = abs(-2)           # a = 2
b = round(2/3, 2)     # b = 0.67
c = max([4,1,5,3])    # c = 5
d = min([4,1,5,3])    # d = 1
e = sum([4,1,5,3])    # e = 13
f = len([4,1,5,3])    # f = 4
g = str(1234)         # g = "1234"
h = int("123")        # h = 123
j = float("-123.4")   # j = -123.4
k = input()
print(a,b,c)
```

จะได้เรียนวิธีการเขียนฟังก์ชันใหม่ ๆ ไว้ใช้เองต่อไป

ใช้ฟังก์ชันซ้อน ๆ กันได้

```
x1 = input()  
x2 = int(x1)  
x3 = abs(x2)  
x4 = 1 + x3  
x5 = str(x4)  
print("x5 = " + x5)
```

```
print("x5 = " + str(1 + abs(int(input()))))
```

เขียนซ้อนมากชั้นเกินไป จะเข้าใจยาก

Operator Precedence: $2 + 3 * 4 = ?$

- ลำดับการคำนวณ จากก่อนไปหลังเป็นดังนี้
  - ในวงเล็บ
  - ยกกำลัง
  - ตัดลบ
  - $*$ / $//$ $\%$
  - บวก และ ลบ
  - ถ้าพบหลายตัวที่สำคัญเท่ากัน ให้ทำตัวซ้ายไปขวา
(ยกเว้นยกกำลัง ทำขวามาซ้าย เช่น $2**3**2 = 2**9 = 512$)

PEMDAS: Parentheses
Exponential
Multiply
Divide
Add
Subtract

2	*	3	+	8	/	-	(	2	-	4	)	-	2**2**3
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	2**2**3		
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	2**8		
2	*	3	+	8	/	-	(	-2	)	-	256		
2	*	3	+	8	/	2	-	256					
6			+	8	/	2	-	256					
6			+	4.0	-	256							
10.0					-	256							
					-	246.0							

ตัวอย่าง: คำนวณพื้นที่และเส้นรอบวงของวงกลม

```
radius = float(input())  
area = math.pi * radius**2  
circum = 2 * math.pi * radius  
print("Area =", round(area, 2))  
print("Circumference =", round(circum, 2))
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน 4.5 จะได้ผลเป็น

```
Area = 63.62  
Circumference = 28.27
```

output

เลขประจำตัวนิสิต

6 2 3 0 0 1 2 0 2 1

ปีที่เริ่มการศึกษา

21 คณะวิศวกรรมศาสตร์
22 คณะอักษรศาสตร์
23 คณะวิทยาศาสตร์
24 คณะรัฐศาสตร์
...

0 - ระดับปริญญาบัณฑิต : ศึกษาทางรายวิชา
1 = ระดับบัณฑิตศึกษา : ศึกษาบางรายวิชา
3 = ระดับปริญญาตรี : สายวิทยาศาสตร์
4 = ระดับปริญญาตรี : สายสังคมศาสตร์
7 = ระดับบัณฑิตศึกษา : สายวิทยาศาสตร์
8 = ระดับบัณฑิตศึกษา : สายสังคมศาสตร์

ตัวอย่าง: รหัสนิสิต → คณะอะไร เข้าปีอะไร ระดับใด

```
stu_id = int(input())  
print("Student ID:", stu_id)  
fac_code = stu_id % 100          # เลือกสองตัวขวา  
year_in = 2500 + stu_id//10**8   # ตัด 8 ตัวขวา  
deg_code = stu_id//10**7 % 10  
print("Faculty code:", fac_code)  
print("Enrollment year:", year_in)  
print("Academic degree:", deg_code)
```

program

หลังจากสั่งทำงานแล้วป้อน 6230012021 จะได้ผลเป็น

```
Student ID: 6230012021  
Faculty code: 21  
Enrollment year: 2562  
Academic degree: 3
```

output

แสดงเลขประจำตัวนิสิตทีละหลัก หลักละบรรทัด

	#	sid
sid = int(input())	#	6231020121
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	623102012
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	62310201
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	6231020
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	623102
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	62310
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	6231
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	623
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	62
d = sid % 10; print(d); sid //= 10	#	6
d = sid % 10; print(d)		

เครื่องหมาย ; คั่นคำสั่งที่ต้องการเขียนต่อกันในบรรทัดเดียวกัน

แบบฝึกหัด: Stirling Formula

$$n! \sim \sqrt{2\pi n} \left(\frac{n}{e}\right)^n$$

```
import math  
n = int(input())
```

แบบฝึกหัด: : รากของ $ax^2+bx+c = 0$

รับ a b c จากแป้นพิมพ์
คำนวณและแสดงสองรากจากสูตร

$$\frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$